

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. I. Exponitur universalitas speciei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

Respondeo in illa hypothese intellectum Angelicum fore secundum quid imperfectiorem, quod actu careret speciebus alia se representantibus; simpliciter tamen perfectiorem, quia & seipsum modo longè perfectiori cognosceret, & haberet radicalem inclinationem ac capacitatem ad habendas species longè perfectiores, quam conveniat naturæ humanæ.

10. Objicies tertio. Objecta sensibilia habent efficaciam ex se diffundendi species sensibiles: ergo etiam objecta intelligibilia habent efficaciam ex se diffundendi species intelligibiles in intellectum Angelicum.

Respondeo negando paritatem. Nam potentia sensitiva seu materialis, sicut ab agente materiali fuit producta, ita etiam subest activitati objecti sensibilis materialis, adeoque per educationem specierum sensibilium ab eodem immutari potest: ac intellectus spiritualis Angeli, sicut consequitur actionem creativam DEI, ita à nullo extrinseco agente quam DEO se patitur immutari.

11. Objicies quarto. Sequeretur primo. Angelum habere fermè infinitas species, cum ejus cognitio versetur circa objecta propemodum infinita. Secundo. Angelum naturaliter cognoscere futura contingentia & secreta cordium; ea quippe naturaliter cognoscit, quorum inditas habet species naturales; sed habet etiam istorum objectorum species inditas: ergo.

Respondeo ad 1. plura objecta Angelo per unam speciem representari v. g. omnia individua Leonum per unam speciem representativam totius naturæ Leoninæ, &c. unde non sequitur illarum.

2. Respondeo ad 2. negatè utràque sequelâ distinguendo majorem probationis: eorum habet naturalem cognitionem, quorum habet species, si adsint conditiones ad objecta in actu secundo representanda, concedo, secus, nego. quales autem sint illæ conditiones constabit ex disput. seq.

§. IV.

Corollaria.

13. Inferes primo. Species Angelicas non fluere ad instar proprietatum ex Angeli essentia: ita

colligitur ex verbis Doctoris Angelici infr. q. 89 a. 1. ad 3. & a. 3. in C. dicentis: *illas species esse ex influentia Divini luminis participatas & infusas.*

Ratio est primo. Quilibet essentia est ab intrinseco determinata ad suas proprietates: sed Angelus non est ab intrinseco determinatus ad suas species: ergo illæ non se habent ut proprietates. Minor probatur. Angelus non est magis determinatus ad species, quam ad cognitionem objectorum, siquidem species, ut essentialiter imago sui objecti, deservit cognitioni, & datur propter ipsam; atqui Angelus non est ab intrinseco determinatus ad cognitionem horum objectorum: cum objecta sint à DEO libere posita, destruibilia, & multiplicabilia in infinitum: unde quod Angeli habeant cognitionem, & specierum omnium in hoc mundo existentium, provenit ex suppositione liberi decreti, quo DEUS voluit condere hoc universum, tot talibusque speciebus instructum, in eoque Angelos collocare: quod si vel extra omne Universum, vel in alio mundo Angelos condidisset, etiam istorum objectorum species non accepissent. Nec prorsus inde species rectè dicuntur proprietates Angelicæ, cum proprietates essentia necessariò, invariabiliter, & ab intrinseco competat.

Secundo. Proprietates se tenent ex parte essentia, ex qua tanquam principio emanativo resultant; e contra species intelligibiles tenentur ex parte objecti, & ad essentiam seu intellectum Angeli tanquam ad potentiam purè passivam, & le actuabilem comparantur, non igitur sunt ipsius proprietates.

Inferes secundo. Species tamen rectè dicuntur Angelo connaturales: non quia ab essentia Angeli fluunt, seu à principio emanativo; sed primo quidem, quia perficiunt intellectum Angelicum, tanquam potentiam passivam à se connaturalem perfectibilem; Secundo, quia à DEO intenduntur juxta intrinsecam exigentiam naturæ Angelicæ, quæ propter suam summam perfectionem potest, ut intellectivæ potentia: capacitas ab initio creationis sit per formas intelligibiles simul expletæ in actu primo completa. Quæ obijciuntur, levia sunt, & à Philosophis in Tract. de anima passim solvuntur.

ARTICULUS II.

An perfectior Angelus habeat Species universales?

SUMMARI A.

1. Notio universalitatis in specie intelligibili.
2. Ejus possibilitas ostenditur.
3. Talis species dicitur perfectionem.
4. Angelus intelligit per species universales.
5. Perfectior per universales.
6. Universalitas in essendo est imperfectio.
7. Non sequitur, quod Angelus omnia possit cognoscere per suam substantiam.
8. Species intelligibilis sumit unitatem ab objecto in esse objecti.
9. Quid dicendum in casu, quo DEUS crearet inferiores Angelos?

§. I.

Exponitur universalitas Speciei.

NON loquimur de universalitate cognitionis ex parte objecti, & naturæ cognitæ, per quam natura communis à suis inferioribus particulis cognoscitur, ideoque universalis in essendo denominatur: sed de universalitate cognitionis ex parte mediæ cognoscendæ, sive speciei, per quam una eademque species plura objecta, & quidditates specificas secundum ultimas earum differentias clarè & distinctè obijcit cognitioni, ideoque dicitur universalis in representando. De

De hac specie universali suppono primò. Illam esse probabilem & possibilem in intellectu creato. Et primò, quia nulla ostendi potest repugnantia, ut taceatur Herinx disp. 3. q. 3. idque ex solutione objectionum constabit. Secundò, quia plures virtutes causarum possunt uniri in una virtute causa superioris, quæ proinde dicitur universalis in causando: cur ergo non etiam plures virtutes in esse intelligibili, h. e. species intentionales in specie superiori? Tertio. Potest Divina essentia participari in esse intelligibili: ergo etiam in modo intelligendi; sed modus intelligendi Divinus est, universaliter omnia objecta cognoscere per unam speciem suæ Divinæ essentia: ergo. Quarto. Potest idea artificis, item unicus actus visionis & cognitionis simul exhibere ferrum, ligna, lapides; idem sigillum seu figura ceræ impellere leonem, equum, &c. ergo potest una species intentionalis plura objecta specificè distincta in esse representativo adunare.

Suppono secundò. Universalitatem in representando dicere perfectionem, ut quantò major est universalitas, tantò major sit perfectio speciei & cognitionis; quia quantò modus cognoscendi est actualior, & plus participat de Divino & perfectissimo modo intelligendi, tantò est perfectior; sed modus intelligendi per species universales, est actualior, plusque participat de Divino modo cognoscendi, ut modo dictum: ergo. Unde etiam habet discrimen, cur naturam universaliter cognoscere universalitate in essendo, & ex parte objecti dicat imperfectionem, non autem universalitate in representando & ex parte medii. Illa nempe cognitio inferiora non nisi confusè in aliqua superiori ratione attingit, ista verò ultimas rerum cognitarum differentias non in una ratione objectivè abstracta, sed sub una simplici specie, & modo representandi clarè ac distinctè penetrat. His positis.

§. II.

Astruitur universalitas specierum major in Angelo perfectiori.

CONCLUSIO. *Angelus intelligit per species universales, & perfectior per magis universales.* Ita S. D. hic a. 3. allegans Dionysium Hierarch. c. 12. dicentem: *Angeli superiores participant scientiam magis in universali, quam inferiores.*

Prima pars probatur primò. Substantia intellectualis perfectior gaudet perfectiori modo intelligendi; sed Angelus est substantia intellectualis ordinis sublimioris, quam homo; ergo gaudet perfectiori modo intelligendi quam homo. Cum igitur Angelus medius sit inter DEUM & hominem, quorum ille omnia per unam speciem universalissimè, iste verò per particulares rationes particularem cuncta cognoscit, intelliget per plures quidem species, universales tamen in representando, idèque humanis nobiliores.

Probatur secundò. Ratio, quòd intellectus humanus quidditates rerum per species particulares intelligit, est, quia istas à rebus accipit; sed species Angelicæ sunt infusæ, à Divina essentia derivatæ, non à rebus acceptæ; non ergo sunt particulares.

R. P. Mez. Theol. Schol. Tom. I.

Probatur tertio. Quæ sunt divisa & dispersa in inferioribus, reperiuntur adunata in superioribus (ita causæ superiores unitim continent virtutes causarum inferiorum) ergo objecta, quæ divisim representantur in specie intelligentis inferioris, magis unitim representantur in specie intelligentis superioris.

Secunda pars sequitur ex præcedenti. Cum enim universalitas speciei sit adnexa perfectioni intellectus Angelici, major perfectio requirit majorem universalitatem. & Confirmatur. Quantò Angelus est perfectior, tantò est similibior & propior actui puro, ac proinde tantò plus participat de perfectione ac modo Divino intelligendi: atqui tantò plus participat de Divino modo intelligendi, quanto species est universalior: ergo. Quæ rationes contra Nazarium probant, non solum quemlibet Angelum in superiori Hierarchia vel ordine, sed etiam in superiori specie infima constitutum, habere speciem universaliorem, quam habeat Angelus inferioris naturæ.

§. III.

Solvuntur objectiones.

Obijciens primò. Naturam universaliter cognoscere, est illam confusè & imperfectè cognoscere: sed per species universales natura cognoscetur universaliter: ergo cognoscetur confusè & imperfectè.

Respondeo distinguendo majorem. Naturam cognoscere universaliter secundum universalitatem in essendo, & universalitate tenente se ex parte naturæ cognitæ, est imperfectè cognoscere, concedo, cognoscere universaliter universalitate in representando, & universalitate tenente se ex parte medii, nego majorem & pariter distinctà minore, nego consequentiam.

Obijciens secundò. Sequeretur, quòd posset creari Angelus, qui omnes creaturas intelligeret per suammet substantiam, quòd repugnat nostræ doctrinæ. Sequela probatur. Ponamus supremum Angelum omnes inferiores creaturas cognoscere per unam speciem (neque enim supposità universalitate specierum ulla est repugnantia, imò verisimile est, ita de facto contingere) hoc posito, si DEUS crearet Angelum adhuc nobiliorem, ut potest, tunc ille deberet creaturas sese inferiores per suammet substantiam cognoscere; aliàs quippe in perfectione modòque cognoscendi non excelleret Angelum immediatè inferiorem: siquidem non haberet simpliciozem & perfectiorem modum cognoscendi, quam habeat Angelus inferior.

Respondeo negando sequelam. Quia si DEUS crearet Angelum adhuc superiorem supremo Angelo omnia inferiora per unam speciem cognoscente, tunc infunderet Angelo inferiori novam speciem, quæ illum apertiore cognosceret, ac proinde haberet duas species accidentales; unam, quæ illum Angelum superiorem; & alteram, per quam omnia inferiora cognosceret. Superior verò Angelus de novo conditus per unam speciem infusam, adeòque simplicius & universalius cuncta inferiora cognosceret.

Obijciens tertio. Una species non potest representare plures quidditates específicas; ergo non potest

L 1